

**MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I NĂM HỌC 2025 - 2026**  
**MÔN NGỮ VĂN 6**

TT	Kĩ năng	Nội dung/đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức						Tổng
			Nhận biết (Số câu)		Thông hiểu (Số câu)		Vận dụng (Số câu)		
			TN	TL	TN	TL	TN	TL	
1	Đọc hiểu	Truyện /Thơ	4		3	1		1	9
Tỉ lệ % điểm			20		15	10		15	60
2	Viết	Văn tự sự / Đoạn văn thể hiện cảm xúc về một bài thơ lục bát		1*		1*		1*	1
Tỉ lệ% điểm			10		15		15		40
Tỉ lệ % điểm các mức độ			30%		40%		30%		100%

**BẢNG ĐẶC TẢ ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I**  
**MÔN: NGỮ VĂN LỚP 6; THỜI GIAN LÀM BÀI: 90 PHÚT**

T T	Kĩ năng	Nội dung/Đơn vị kiến thức	Mức độ đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức		
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng
1.	Đọc hiểu	-Truyện//Thơ	<p><b>* Nhận biết:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nhận biết được chi tiết tiêu biểu, nhân vật, đề tài, cốt truyện, lời người kể chuyện và lời nhân vật</li> <li>- Nhận biết được người kể chuyện ngôi thứ nhất và người kể chuyện ngôi thứ ba.</li> <li>- Nhận diện được các yếu tố tự sự và miêu tả trong thơ.</li> <li>- Nhận biết yếu tố vần, nhịp/ đề tài của bài thơ.</li> <li>- Nhận biết được tình cảm, cảm xúc của người viết thể hiện qua ngôn ngữ văn bản</li> <li>-Nhận biết được số tiếng, số dòng, vần, nhịp của thơ lục bát.</li> <li>-Nhận biết được nét độc đáo của bài thơ thể hiện qua từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ.</li> </ul> <p><b>* Thông hiểu:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Phân tích được tình cảm, thái độ của người kể chuyện thể hiện qua ngôn ngữ, giọng điệu.</li> <li>- Hiểu và phân tích được tác dụng của việc lựa chọn ngôi kể, cách kể chuyện.</li> <li>- Chủ đề của văn bản.</li> <li>- <b>Hiểu/ Phân tích được đặc điểm nhân vật thể hiện qua hình dáng, cử chỉ, hành động, ngôn ngữ, ý nghĩ của nhân vật.</b></li> <li>-Tóm tắt được văn bản một cách ngắn gọn.</li> <li>- Nhận xét được nét độc đáo của bài thơ thể hiện qua từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ.</li> <li>- Hiểu được tác dụng của từ láy, từ ghép</li> <li>- Hiểu được nghĩa của từ, nghĩa của một số thành ngữ thông dụng, yếu tố Hán Việt thông dụng và nghĩa các từ Hán Việt chứa yếu tố đó.</li> <li>- Hiểu được tác dụng của các biện pháp tu từ (ẩn dụ, so sánh, nhân hóa, điệp ngữ, hoán dụ), công dụng của dấu ngoặc kép được sử dụng</li> </ul>	4 TN	3TN 1TL	1TL

			<p>trong văn bản.</p> <p>-Nêu được tác dụng của các yếu tố tự sự và miêu tả trong thơ.</p> <p>-Hiểu được tác dụng của việc dùng các cụm từ (cụm danh từ, cụm động từ, cụm tính từ) để mở rộng thành phần chính của câu.</p> <p><b>* Vận dụng:</b></p> <p>- Trình bày được bài học về cách nghĩ, cách ứng xử do văn bản gợi ra.</p> <p>- Chỉ ra được điểm giống nhau và khác nhau giữa hai nhân vật trong hai văn bản.</p>			
2	Viết	Viết bài kể lại một trải nghiệm	<p><b>Nhận biết:</b> Nhận biết được yêu cầu của đề về kiểu văn bản, yêu cầu của đề bài.</p> <p><b>Thông hiểu:</b> Viết đúng về nội dung, về hình thức (từ ngữ, diễn đạt, bố cục văn bản)</p> <p><b>Vận dụng:</b></p> <p>- Viết được bài văn kể lại một trải nghiệm. Kể có trình tự hợp lí, câu chuyện sinh động, hấp dẫn.</p> <p>- Có sự sáng tạo về dùng từ, diễn đạt, xây dựng được cao trào, rút ra được bài học cho bản thân</p>			
		Viết đoạn văn bày tỏ cảm xúc về một bài thơ có yếu tố tự sự, miêu tả	<p><b>Nhận biết:</b> Nhận biết được yêu cầu của đề về kiểu văn bản, yêu cầu của đề bài.</p> <p><b>Thông hiểu:</b> Viết đúng về nội dung (Chỉ ra được yếu tố miêu tả, biểu cảm của bài thơ), về hình thức (từ ngữ, diễn đạt, hình thức đoạn văn)</p> <p><b>Vận dụng:</b></p> <p>- Cảm xúc được thể hiện trong bài thơ chân thật, tự nhiên.</p> <p>- Chỉ ra được tác dụng của yếu tố miêu tả và biểu cảm trong việc làm nổi bật cảm xúc bài thơ.</p> <p>- Có sự sáng tạo về dùng từ, diễn đạt.</p>	1TL*	1TL*	1TL*
		Viết đoạn văn thể hiện cảm xúc về một bài thơ lục bát	<p><b>Nhận biết:</b> Nhận biết được yêu cầu của đề về kiểu văn bản, yêu cầu của đề bài.</p> <p><b>Thông hiểu:</b> Viết đúng về nội dung (Nêu được cảm xúc về nội dung chính hoặc một khía cạnh nội dung của bài thơ ), về hình thức: thể hiện được cảm nhận về một số yếu tố hình thức</p>			

		nghệ thuật của bài thơ (thể thơ, từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ, , ..) <b>Vận dụng:</b> - Cảm xúc được thể hiện trong bài thơ chân thật, tự nhiên. - Có sự sáng tạo về dùng từ, diễn đạt,..			
	<b>Tỉ lệ %</b>		<b>30</b>	<b>40</b>	<b>30</b>

UBND XÃ NÚI THÀNH  
TRƯỜNG THCS LÊ LỢI

ĐỀ CHÍNH THỨC

**KIỂM TRA CUỐI KỲ I NĂM HỌC 2025-2026**

**Môn: NGỮ VĂN – Lớp 6**

Thời gian: **90** phút (không kể thời gian giao đề)

(Đề gồm có **02** trang)

### **I. ĐỌC HIỂU: (6.0 điểm)**

**Đọc kĩ văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:**

#### **CÂY LÁ ĐỎ**

Vườn nhà Ngọc Loan có rất nhiều cây ăn quả. Cây bưởi, cây chanh, cây cam, cây ổi, cây mít... mùa nào cũng cho bao nhiêu hoa quả nên cả nhà quý những cây đó lắm.

Riêng ở góc vườn có một cái cây, chẳng hiểu là cây gì. Hồi còn ở nhà, chị Phương gọi đó là “cây lá đỏ” vì cứ vào dịp gần tết là cây ấy lại đỏ rực lên như một đám lửa đêm.

Đã mấy lần ông định chặt cây đó đi vì quả của nó không ăn được, nhưng chị Phương nhất định không muốn cho ông chặt. Khi phải xa nhà lên Hà Bắc dạy học, chị cứ khẩn khoản dặn đi, dặn lại mọi người chăm nom cẩn thận cây lá đỏ cho chị. Những lá thư gửi về bao giờ chị cũng hỏi Ngọc Loan về cây lá đỏ.

Một lần, đang nằm thiêu thiêu ngủ, Ngọc Loan lảng máng nghe thấy ông bàn với bà và bố mẹ là định trồng cây nhãn Hưng Yên mới xin được giống nhưng vườn chật quá, có lẽ phải chặt cây lá đỏ đi. Ngọc Loan lo quá, liền nhắn tin cho chị Phương biết. Ba hôm sau, Ngọc Loan nhận được thư của chị Phương. Chị viết: “Chị phải viết thư ngay cho em kéo không kịp. Loan ơi, em nói với ông bà và bố mẹ hộ chị là đừng chặt cây lá đỏ ấy đi, em nhé. Cây đó tuy quả của nó không ăn được nhưng chị rất quý, em ạ. Em còn nhớ chị Duyên dạo trước vẫn hay đến chơi nhà ta không? Chị bạn thân nhất của chị ấy mà! Sau khi học hết lớp mười, chị đi sư phạm, còn chị Duyên đi thanh niên xung phong vào mãi miền trong công tác. Một lần có việc rẽ qua Hà Nội, chị Duyên đem về cho chị một nắm hạt cây lá đỏ. Chị Duyên bảo ở vùng rừng núi nơi chị làm việc có nhiều thứ cây đó lắm. Cứ trông thấy cây là chị Duyên lại nhớ đến chị, đến những kỷ niệm của thời học sinh, đến những mùa lá đỏ của cây bàng, cây dã hương Hà Nội ... Sau lần gặp ấy trở về thì chị Duyên hy sinh trên mặt đường giữa lúc đang lắp hố bom cho xe qua, em ạ. Chắc bây giờ thì em hiểu vì sao chị yêu, chị quý cây lá đỏ ấy rồi chứ?...”

Ngọc Loan đọc lá thư của chị Phương giữa một buổi chiều mưa. Ngồi bên cửa sổ nhìn ra, em bỗng thấy cây lá đỏ đẹp hơn bao giờ hết, dường như màu đỏ của nó cũng tươi thắm hơn bao giờ hết.

**(Trích Những truyện ngắn hay viết cho thiếu nhi – Trần Hoài Dương)**

**Câu 1 (0.5 điểm)** Xác định ngôi kể của văn bản.

A. Ngôi kể thứ nhất

B. Ngôi kể thứ ba

**Câu 2 (0.5 điểm)** Chi tiết nào thể hiện tình cảm đặc biệt của chị Phương đối với cây lá đỏ?

- A. Chị Phương dẫn đi dẫn lại mọi người chăm sóc cây lá đỏ cẩn thận.
- B. Chị Phương từng thấy cây lá đỏ đỏ rực như đám lửa đêm.
- C. Cây lá đỏ mọc ở góc vườn và có quả không ăn được.
- D. Ngọc Loan lo lắng khi nghe bố mẹ định chặt cây lá đỏ.

**Câu 3 (0.5 điểm)** Nhân vật trung tâm trong câu chuyện là ai?

- A. Ngọc Loan
- B. Chị Phương
- C. Chị Duyên
- D. Ông bà và bố mẹ Ngọc Loan

**Câu 4 (0.5 điểm)** Ở vườn nhà Loan có những loại cây nào?

- A. Cây bưởi, cây chanh, cây cam, cây ổi, cây mít.
- B. Cây chanh, cây mít, cây bưởi, cây xoài.
- C. Cây quýt, cây chanh, cây mận, cây na.
- D. Cây bưởi, cây chanh, cây ổi, cây mít, cây xoài.

**Câu 5 (0.5 điểm)** Hình ảnh so sánh “đỏ rực lên như một đám lửa đêm” có tác dụng chủ yếu gì?

- A. Làm tăng tính bí ẩn của cây lá đỏ và khiến hình ảnh trở nên xa lạ.
- B. Làm nổi bật vẻ đẹp rực rỡ của cây lá đỏ và tạo ấn tượng mạnh cho người đọc.
- C. Làm giảm mức độ chân thực của cảnh vật và khiến hình ảnh mơ hồ.
- D. Làm câu văn trở nên giản dị hơn và tạo cảm giác nhẹ nhàng.

**Câu 6 (0.5 điểm)** Chỉ ra tác dụng của biện pháp tu từ điệp ngữ trong câu sau:

*Ngồi bên cửa sổ nhìn ra, em bỗng thấy cây lá đỏ đẹp hơn bao giờ hết, dường như màu đỏ của nó cũng tươi thắm hơn bao giờ hết.*

- A. Tạo khoảng cách cảm xúc giữa nhân vật và khung cảnh xung quanh.
- B. Làm cho hình ảnh trở nên đơn điệu và giảm bớt sự sinh động.
- C. Nhấn mạnh sự thay đổi cảm xúc của Ngọc Loan và vẻ đẹp của cây lá đỏ.
- D. Làm cho màu sắc của cây trở nên mờ nhạt và thiếu ấn tượng.

**Câu 7 (0.5 điểm)** Chủ đề chính của văn bản “Cây lá đỏ” là gì?

- A. Tình cảm gắn bó và trân trọng những kỷ niệm gắn với cây cối trong gia đình.
- B. Việc chăm sóc vườn nhà với nhiều loại cây ăn quả quanh năm.
- C. Sự quý trọng những giống cây quý hiếm và đặc sản vùng miền.
- D. Khó khăn khi phải lựa chọn cây trồng trong vườn nhà của Ngọc Loan.

**Câu 8 (1.0 điểm)** Tìm các chi tiết trong đoạn trích cho thấy chị Phương rất quan tâm, yêu quý “Cây lá đỏ”.

**Câu 9 (1,5 điểm)** Từ câu chuyện trong văn bản “Cây lá đỏ”, em rút ra được bài học gì cho bản thân về cách nghĩ và cách ứng xử trong cuộc sống?

**VIẾT (4.0 điểm)**

Em hãy viết đoạn văn thể hiện cảm xúc về một bài thơ lục bát mà em yêu thích. (Lưu ý: bài thơ ngoài sgk Ngữ văn 6 mà em đang học).

**\*Lưu ý: học sinh khuyến khích chỉ làm phần I. Đọc - hiểu, không yêu cầu làm phần II. Viết**

-----HẾT-----

**HƯỚNG DẪN CHẤM**

**A. HƯỚNG DẪN CHUNG**

- Giáo viên cần chủ động nắm bắt nội dung trình bày của thí sinh để đánh giá tổng quát bài làm, tránh đếm ý cho điểm. Chú ý vận dụng linh hoạt và hợp lý *Hướng dẫn chấm*.
- Đặc biệt trân trọng, khuyến khích những bài viết có nhiều sáng tạo, độc đáo trong nội dung và hình thức trình bày.
- Điểm lẻ mỗi câu và điểm toàn bài tính đến 0.25 điểm.

**B. HƯỚNG DẪN CỤ THỂ**

Phần	Nội dung						Điểm
<b>Phần I. Đọc – hiểu (6.0 điểm)</b>							<b>3.5</b>
Câu 1	Câu 2	Câu 3	Câu 4	Câu 5	Câu 6	Câu 7	
B	A	B	A	B	C	A	
<b>Mỗi câu đúng được 0.5 điểm</b> <b>HSKT: Mỗi câu đúng được 1.0 điểm</b>							
Câu 8	HS chỉ ra được ác chi tiết: - Đặt tên là “cây lá đỏ”. - Dặn mọi người trông nom cây cẩn thận. - Không muốn cho ông chặt cây. - Mỗi lần viết thư về đều hỏi thăm đến “cây lá đỏ”... <i>* Học sinh trả lời đúng 1 ý được 0,25 điểm, 2 ý được 0,5 điểm , 3 ý trở lên được 1 điểm.</i> <b>- HSKT: Trả lời đúng mỗi ý được 1 điểm.</b>						<b>1.0</b>
Câu 9	<p>-Văn bản không chỉ kể về một cái cây đặc biệt mà còn là câu chuyện về tình bạn gắn bó giữa chị Phương và chị Duyên. Cây lá đỏ là một di vật thiêng liêng, là biểu tượng cho sự hy sinh của người nữ thanh niên xung phong trên tuyến đường cứu nước. Hình ảnh cây lá đỏ rực lên như ngọn lửa ở cuối truyện khẳng định sự bất tử của tình người và tinh thần yêu nước trong lòng người ở lại.</p> <p>- HS nêu được bài học về cách nghĩ, cách ứng xử đúng đắn phù hợp với chuẩn mực đạo đức, pháp luật: – <b>Bài học về cách nghĩ</b> <b>Gợi ý:</b> - Biết trân trọng những điều tưởng như bình thường nhưng chứa đựng giá trị tinh thần sâu sắc... – <b>Bài học về cách ứng xử :</b> <b>Gợi ý:</b> - Cần biết quan tâm, lắng nghe và tôn trọng cảm xúc của những người thân yêu trong gia đình. - Hãy giữ gìn kỷ niệm, biết ơn những người đã gắn bó và hi sinh cho mình như cách chị Phương trân trọng cây lá đỏ.</p> <p>...</p> <p><i>* Học sinh chỉ cần nêu đúng một bài học về cách nghĩ và một bài học về cách ứng xử. Học sinh có thể diễn đạt bằng cách khác. Tùy theo cách diễn đạt của học sinh, giáo viên có thể phân hóa điểm điểm</i></p>						<b>0,5</b>   <

	0,25.	
<b>Phần II. Viết (4.0 điểm)</b>		
	<b>a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn:</b> Có đủ bố cục ba phần: mở đoạn, thân đoạn, kết đoạn; các ý được sắp xếp theo một trình tự hợp lí.	<b>0.25</b>
	<b>b. Xác định đúng yêu cầu của đề:</b> Thể hiện được cảm xúc về một bài thơ lục bát yêu thích ngoài sgk.	<b>0.25</b>
	<b>c. Nội dung bài viết:</b> HS có thể triển khai theo nhiều cách khác nhau nhưng cần đảm bảo các yêu cầu sau: <b>1/ Mở đoạn: (0.5 điểm)</b> Giới thiệu ngắn gọn về bài thơ, tác giả (nếu có). <b>2/ Thân đoạn: Trình bày cảm xúc về bài thơ (2.0 điểm)</b> + Nêu được cảm xúc về nội dung chính hoặc một khía cạnh nội dung của bài thơ . + Nêu cảm nhận về một số yếu tố hình thức nghệ thuật của bài thơ (thể thơ, từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ, ...) <b>3. Kết đoạn: (0.5 điểm)</b> - Khái quát lại những ấn tượng, cảm xúc về bài thơ.	<b>3,0</b>
	<b>d. Chính tả, ngữ pháp:</b> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	<b>0.25</b>
	<b>e. Sáng tạo:</b> - Đoạn văn giàu cảm xúc, thể hiện được suy nghĩ chân thật, tự nhiên của bản thân về bài thơ. - Văn phong trong sáng, tinh tế, sử dụng hiệu quả các hình ảnh, ngôn ngữ, biện pháp tu từ, ... <b>Hskt: không làm phần Viết.</b>	<b>0.25</b>

..... HẾT.....

**GV ra đề: Châu Thị Thanh Tuyền.**